

CIRYL. Cum saluator in sermonibus quos ad alios dirigebat: frequenter regnū dei meminisset: ob hoc pharisei cui deridebāt. vñ dī: Interrogatus autē a phariseis: qñ venit regnū dei qñ iūriso: dīcēt: anteq̃ veniat de quo loqueris: moris crucis te occupabit: dñs autē patiā ostēdens: increpat: nō increpat: iū potē malos exētes suo nō designat iūriso. **Sequit. n.** Rñdit eis et dixit: Nō venit regnū dei cū obseruatōe. q. d. nō queratis de tēpo: ubi qñ iūriso instabit tps regnū celoz. **BE.** Illud. n. tps neq̃ ab hoibz neq̃ ab angelis pōt obseruari: sicut tps incar natiōis pphetaz: vaticinijs et angeloz ē manifestatū pze conjs. vñ subdit: Neq̃ dīcēt: Ecce hic: aut ecce illic. **Uel aliter:** Interrogat de tpe regnū dei qñ sicut intra dī: Existi mabāt qñ veniēt hierosolymā dñō cōfēstz regnū dei manifestaretur. vñ dñs rñdet: qñ regnū dei nō venit cū obseruatōe. **CIRYL.** Soluz autē ad vilitatē cuiuslibet hoīs ē fateri illud qñ subdit: Ecce. n. regnū dei intra vos ē. i. in vestris affectibus: in pte vestra id capere. pōt. n. qñlibz bō iustificatus p fide xpi: et vñtibus ornatus regnū obtinere celoz. **GRE. naqan.** Uel forsitan regnū nobis insitū dicit inditā atab nostris leticiā p spūm scūm: ea enī ē vñtū imago et arra perennis leticie: qua i futuro seculo sanctorū aie gaudēt. **BE.** Uel regnū dei seipsz dicit intra illos pōtū hoc ē in cordibus eoz per fidem regnantem.

Et ait ad discipulos suos: Veniēt dies qñ desideretis videre vnū diē filij hoīs et nō videbitis. **Et dīcēt vobis:** ecce hic et ecce illic: Nolite ire: neq̃ se cremini. **Nā** sicut fulgur coruscans de sub celo: in ea que sub celo sunt fulget: ita erit filius hoīs in diē sua. **Primum** autē oportet illum multa pati: et reprobari a generatione hac.

CIRYL. Quia dñs dixerat: Regnū dei intra vos ē: vñtū discipulos ē paratos ad patiā: vñ effectū strēnuū intrare valeāt regnū dei. **predicū ergo eis:** qñ anteq̃ de celo veniat: in fine seculi psecutio irruet sup eos. vñ dī: **Et ait ad discipulos suos:** Veniēt dies qñ desideretis videre vnū diē filij hoīs: et nō videbitis: significās qñ tanta erit persecutio: qñ vñtū diē eius videre cupiāt: illius. s. tps: quo ad huc puerfabant cū xpo: sane iudei xpm multis angustiauerūt: ipso pēijs et iniurijs: sed in pparatōe malo et maio rī mīnoza eligenda vident. **THEO.** Tūc. n. abq̃ solici tudine viuēbāt: xpo eos pcurate et pēgie: s. futuz erat qñ xpo absēte traderent periculis: ad reges et principes dūcti: et tūc tps pmi cuperēt qñ trāquillū. **BE.** Uel dīcēt xpi dicit regnū dei qñ speramus futuz: et nō dīcēt vñm diē: qñ in illa beatitudinis gloria teneb: itz interruptio nulla ē. bonū ē diē xpi desiderare: nec tñ magnitudine desiderij nobis sōtia fingere debem: qñ iūstet dies dñi: vñ seq̃. **Et dīcēt vobis:** Ecce hic: ecce illic: nolite ire: neq̃ se cremini. **EVSE. q. d.** Si adueniētē antichristo fama de eo vñtū: qñ apparuerit xps: nō egrediamini: neq̃ sequamini: nā impossibile ē cū qñ semel i terra visus ē itz i angulis terre puerfari. **Et igit hīc de quo dī nō ver:** xps: manifestū n. signū secūdi aduentus saluatoris nostri: hoc ē qñ subito totū orbē claritas ei aduentū replebit. vñ seq̃: **Nā** sic fulgur cor. de ce. in ea qñ sub ce. sūt fulget: ita erit filij hoīs i diē sua. **Nō. n.** apparebit sup terrā ambulās: sicut quidez homo cois: sed vñuersaliter irradiabit: ostēdens cunctis subar pproprie deitatis. **BE.** Et pulchre ait. **Coruscās de sub celo:** qñ iudiciū sub celo: hoc ē in aeris medio geret: scōm illud apli: Simul rapiemur cū illis in nubibus obitā xpo in aera. **Si autē dñs in iudicio sicut fulgur apparēbit:** nullus tūc in sua mente latere pmitit: qñ ipso iudicis fulgore penetratur. pōt autē hec dñi responsio et de illo eius aduentu quo quotidie venit in ecclesia accipi. **Intā. vñ. n.** sepe heretici turbauerūt ecclesiam: dicendo in suo dogmate fides xpi manere: vt fideles illoz tpuz deside-

rarent dñm vel vno diē si fieri posset redire ad terras: vt seipm quo se hē: i fidei veritas intimaret: **Et nō videbitis** inquit: qñ nō ē opus corporalī visione dñm redibere: qñ semel p vñuersū mūdū euāgelij vigorē exhibuit.

CIRYL. Opinabant autē discipuli qñ vadēs hierosolymā statim dñderet regnū dei. **Hāc igit opinione** refecās: nō tū facit eis: qñ primo decebat cū salub: ē passionē sufferre: deinde ad patrē ascendere: et desup fulgere: vt orbē terrarū in iusticia iudicet. vñ subdit: **Primū autē oīz illuz multa pati:** et repro. a gene. hac. **BE.** Generationē nō iū iudeo: ruz: vñ ē oīum reproboz appellat: a quibus ē nūc filius hoīs in corpore suo: hoc ē in ecclesia multa pati et reprobat. **Inferit autē de sua passione loquens de gloria sui aduentū** vt doloze passiōis spe pmissē clarificatiōis mitigaret: sumulq̃ seipsos pararent: si gloriā regnū diligenter mortis non horrere periculum.

Et sicut factuz ē in diebus noe: ita erit et in diē filij hoīs. **Edebāt et bibeāt:** vxores ducebant: et dabant ad nuptias vsq̃ in diē qua intrauit noe in archā: et venit diluuiū et pdidit oēs. **Similiter** sicut factū est in diebus loth. **Edebāt et bibeant:** emebant et vendebāt: plātabāt et edificabant. qua die autem exiit loth a sodomis: pluit ignē et sulphur de celo et omnes perdidit. **Secundū** hoc erit qua die filius hominis reuelabitur.

BEDA. Aduentū dñi quē fulguri cōtransuolātū pparauerat: nūc pparat diebus noe et loth: qñ repētīnus mortu libus supuenit interitus. vñ dīcēt: **Et si. fa. ē i diē noe** ita erit in diē filij hoīs. **CHRY.** Quia. n. tūc nō crediderūt pminatorijs verbis: passi sūt repēte reale iudiciū. eoz autē incredulitas ex aia lēta pcedebat. nā quēcūq̃ vult aliquis et intendit: ea ē expectat. vñ sequit: **edebāt et bibe bant:** vxores ducebāt et da. ad nuptias vsq̃ in diē qua i trauit noe i archā: et venit diluuiū: et perdidit oēs. **AM.** Bene cām diluuij de nostris asserit processisse peccatis qñ deus malū nō creauit: s. nostra sibi merita reperierūt nō qñ pīngia dāentur: neq̃. n. alimenta dāant: cū i iustis successiōis: in illis nāe subsidia sint: sed in omnibus modis queritur. quicquid enim abundantius ē: a malo est.

BE. Mystice autē noe arcā edificat: cū dñs ecclesiaz de xpi fidelibus quasi lignis leuigatis adunādo struit. quā pfecte psummatā ingredit: cū hāc i diē iudicij pñentia sue visionis eterni habitatoz illustrat: sed cū arca edificatur: iniqui luxuriant: cū vero intrat intereūt: qñ qui sanctis hic certantibus insultāt: eis illic coronatis eterna damnatōe plectēt. **EVSE.** Quia vero vsus ē dñs exemplo diluuij ne putaret aliquis futuz diluuiū ex aqua: vñtū secūdo exemplo loth dōcēs modū pditiōis ipioz: qñ igne dñm i so celitus supueniet ipijs ira dei. vñ subdit. **Similiter** sic factū ē in diebus loth. **edebāt et bibeāt:** emebāt et vendebant: plantabāt et edificabāt. **BE.** Ptermissio illo infando sodomoz scelere: sola ea que leuia vñ nulla putari poterant delicta pmemorat. vt intelligas illicita quali pena feriant: si licita imoderatius acta ignē et sulphure puniunt. **Sequit. n.** Qua die autē exiit loth a sodo. pluit ignē et ful. de celo et oēs perdidit. **EVSE.** Nō prius dixit ignē celitus decurrisse sup ipios sodomoz qñ loth exisset ab eis: sic et diluuiū nō prius terre incolās perdidit qñ noe arcaz intrasset: qñ qñ diu noe vel loth puerfabant cū ipijs: de? nō irogabat irā: ne vna cū peccatoribus deperirēt. volens autē eos pdere subtrahit iustum: sic et in psumatione seculi nō prius erit finis qñ oēs iusti sint semoti ab ipijs. vñ sequitur: **Scōm** hoc erit: qua die filius ho. reuelabit. **BE.** Quia qui interz non apparens oīa videt: tūc apparens oīa iudicabit apparebit autē iudicaturus eo maxime tpe quo cunctos iudiciū eius oblitos: huic seculo cōspere ritē mācipatos. **THEO.** Postq̃. n. venerit antichristus.

ri. **Amē dico vobis** descendit hic iustificatus in domum suam ab illo: quia omnis qui se exaltat humiliabitur: et qui se humiliat exaltabitur.

AVG. de ver. do. Quia fides non est superborum sed humilium: promissis subiecit parabolā de humilitate: et supbia. vñ dicit. Dixit autē ad quos. qm se cōfidebāt tāq in fide et aspernabant cetera. para. istā. **THEO.** Quia. n. superbia plus q̄ alie passioes verat hominū mētes: tō crebrius de hac monet. Est autē supbia dei p̄ptus: quoniam. n. alii quis nō deo: s; sibi ascribit bona q̄ facit: qd ē aliud q̄ dei negatio: cā igit p̄sidentū in seipis nō aut totū attribuētūz deo: s; ob hoc et ceteros p̄tēntiū: parabolā pponit: on dēs q̄ iusticia q̄uis hoiez appropiet deo: si tñ assumat supbia ad infimū delectis hominē. vñ seq̄t. Duo. ho. ascē. in tēp. vt oia. vnus phariseus et alter publicanus. **GRE.** Diligentia quidē oīonis docuit nos p̄ vidua et uidicē: hic autē p̄ phariseū et publicanū docet nos: quō sint ei. dirigēda peccamina: ne sit instructuolū oīonis negociū. Cōdenatus ē aut phariseus cū incaute oraret. nā seq̄tur. Phariseus autē stas hec apud se orabat. **THEO.** Per hoc q̄ dicit. Stans: elatus eius animū notat: ipso. n. habitu supbissimus videbat. **BASI.** Dicit autē. Apud se orabat q̄ nō apud deū: q; ad seipm redibat p̄ peccatūz supbie: seq̄tur. n. Deus grās ago tibi. **AVG.** de v. do. Nō resp̄ hēdit: q; deo grās agebat: s; q; nō sibi addit cupiebat. Ergo iāz plenus es: iā abundas. nō ē q̄re dicas. Dimitte nobis debita nra. Quis ē igit qui imple obpugnat grām si reprehēdit qui supbe agit grās: Audiāt q̄ dicunt. Deus me hoiez fecit: ego me iustū facio. O peior et o ceterabili or phariseo q̄ supbe iustū se dicebat: s; tñ inde grās deo agebat. **THEO.** Attēde autē sermō oīonis pharisei. P̄mo nāq; dixit q̄i abierāt: deinde subiungit q̄ hēbat. Seq̄uit. n. Quia nō suz sicut ceteri hoiez: raptiores: iniusti: adulteri. **AVG.** de v. do. Diceret saltē sicut multi hoies. Quid ē ceteri hoies: nisi oēs p̄ter ipm. Ego inquit iustus sum ceteri peccatores. **GRE.** xxiij. mo. Quattuor quippe sē species q̄bus oīs timor arrogantiū demonstrat: cū bonū aut a semetipis hīc se estimāt: aut si sibi datū dūp credūz p̄ suis se hoc accepisse meritis putāt: aut certe cū iactant se hīc qd nō hnt: aut despectis ceteris singulariter videri appetunt habere qd hnt. vñ et phariseus hīc bonoz sibi ope merita singulariter tribuit. **AVG.** de ver. do. Ecce autē ex vicino publicano maioris erat e. timoris occasio. Seq̄tur. n. Vel vt ē hic publi. q. o. Ego solus suz. Itē de ceteris est. **CHRY.** Nō. n. faciauerat contentū eius tota humana natura: s; et publicanū aggressus ē. moderatius aut peccasset si publicanū excepisset. Nūc aut vno verbo et absentes inuadit: et vulnera p̄ntis lacessit. Nō ē aut gratia actio iuectiua alioz. Si regatariis deo ipse tibi tñ sufficias: nec te ad hoies trāsferas: nec p̄ximū p̄dimes. **BASI.** Discrepat aut elatus a conuiciatore sola habitudine. Is. n. in alios vitur cōiūz: hīc aut se mētis temeritate extollit. **CHRY.** Qui at alijs p̄ntat: sibi et alijs multa mala facit. p̄mo. n. audiētem reddit peiorē: q; si sit peccator: sit letio: criminis inuēto collega: si sit iustus extollit: p̄ aliena crimina inductus de se magna putare. Secūdo cōiūz ecclesie ledit nō. n. oēs audiētes vituperant eū solū q̄ peccauit: sed ritu christiano p̄melias innectūt. Tercio dei gloriaz blasphemare facit: sicut. n. recte agentibus nomē dei glorificat: sic nobis peccatib; blasphematur. Quarto eū qui audiuit obprobria p̄fundit ipudenti orē eū et aduersariū faciēs. Quinto statuit se pene obnoxius: rebus platis q̄ sibi nō cōueniūt. **THE.** Expedit at nō solū declinare a malo: sed et agere bonū. Et iō cū dixisset. Nō suz sicut adulteri: subiungit p̄ oppositū. Ieiunabis in sabbato: Sabbatū hī dicebat hebdomadaz ad vltimā diē q̄tis. Ieiunabāt. n. pharisei secūda et quinta feria sic igit ieiunia obiecti p̄ passionē adulterij. nō ex volupta

te et lascinia. Rapacibus vero et iustis opposuit decimarū solutionē. Seq̄uit. n. Decimas de oīum q̄ possideo. d. Adeo rapinas et neq̄cias refugio: vt et mea contribum. **GRE.** xij. mo. Ecce ciuitatē cordis sui insidiābus hostibus p̄ elationē aperuit: quā frustra p̄ciunium et oīon clausit: Incautus munita sūt cetera: cū locus vnus de quo hosti patet adiūto munitus nō est. **AVG.** de ver. do. Quere autē in verbis eius: nihil inuenies qd deū rogauerit. ascendit quidem orare: noluit deū rogare: sed se laudare: et rogati insultare. publicanū autē cordis conscientia remouebat: sed pietas applicabat. vñ seq̄tur. Et publicanus a lōge stans nolē. nec oculos ad celū leuare. **THE.** Quāuis aut publicanus stetit sic: vñ tñ ab ipso phariseo tā verbis q̄ habitu: necnō et corde p̄tito. nāz vñ batur oculos leuare in celū: celsus et indignos visionis superne eos qui maluerūt bona terrena spectare et querere: necnō et pectus tundeat. vñ seq̄it. S; p̄ciebat p̄cul suū: cor quodāmodo pungens cā cogitationū p̄tatur: necnō et exercitās vt doimitans. vñ nō aliud q̄ dei p̄tationez p̄tebat. Seq̄uit. n. Dices: Deus p̄cipuus eiō mihi peccator. **CHRY.** Audiuī q; nō suz velut hic publicanus: nec indignatus ē sed p̄punctus: et ceteri ille voluit querit hic medicinā. Nemo igit illud frigidū p̄ferat. vñ. Nō audeo: p̄do: osus sum nō possūz apire os. Tālis reuerentia est diabolica. Vult. n. diabolus obstruere bī fores accessus ad deum. **AVG.** de ver. do. Quid igit miraris si deus ignoret: qm ipse agnoscit: de lōginoq̄ stabat: deo tñ appropinquabat: et eū dñs de ppe amidebat. **Excelsus.** n. dñs et humilia respicit: nec oculos ad celū leuabat vt respiceret: tremebat cōscientia spem subleuante percutiebat pectus suū: penas de seipso erigebat: p̄p̄tēra oīs p̄tentiū p̄tebat. Audisti superbiū acusatō: et audiisti humilē reum. audi nunc iudicē dicentē: Amē dico vobis: descendit hic iustificatus in domū suā ab illo. **CHRY.** Seminos aurigas et duas bigas in stadio positas: tñ p̄tense. pponit in altera quidē iusticiā cū supbia: altera peccatū et humilitatē. et vides bigā peccati sup̄tare iusticiā: nō p̄p̄tēra v̄tutibus: sed humilitatis p̄uente. Tā vero deuicit nō fragilitate iusticie sed mole et timore superbie. nā sicut humilitas p̄ sui cōminemias peccatū p̄dēt superat: et saliens attingit deū: sic superbia ob sui molē de facili iusticiā deprimat. si ergo plura facta strenue geras: putas autē te posse p̄sumere tota caruiti o. auctō. si vero mille feras in cōscientia fasses reatuū: et hoc solū de te credas q̄ es infimus oīum: multa obinebis in cōfiduciam. Et iō sue snie cām assignans subdit: q; oīs qui se exaltat humili et qui se humili exalta. Humilitas nō est multiplex ē. Est. n. quedā virtus humilitas: iuxta illū. Cōtritiū et humiliatum deus nō despicias. Est et humilitas ab criminis: iuxta illud: humiliat in terra vñ meā. Est et humilitas a peccatis et supbia et insatiabilitate et iactantia. Quid. n. humilior his qui se submitūt in diuitijs et potentatu et hec reputant magna. **BASI.** Similiter et exaltari laudabiliter contingit: qm. n. non humilia cogitas sed mens tua est per magnanimitatem et virtute creta. Tālis aut ai celsitudo ē eminentia in tristitia: terrenoz temporis: conuersatio in celis: et videtur huiusmodi mētis sublimitas eandem habere differentiam ad elationē quam arrogātia parit: quāz h; cōpulentia corpore hūi dispositi ad inflationē carnis cum ex hydropositi tunc. **CHRY.** Hec igitur fastus inflatio ab ipis celis p̄tē deprimere nō cauētem: humilitas vero et ab ipa abysso reatuū hominē sublimare. hec enīz p̄re phariseo publicanū saluauit. latrone ante apostolos duxit. illa vero in corpoream ingressa ē potestatem. Ceterum si iuxta de licia humilitas tam facile currit vt superbia iusticie transeat. si iusticie coniunxeris eā: quo nō ibit iusticie trans bunal diuino in medio angeloz cū fiducia multa. Por sus si factus cōiunctus iusticie cā deprimere potuit: sic in p̄tē